

„Morten dyrefor afvist

» af systemet og vejledninger til, hvordan man logger ind fra de forskellige platforme.

Foruden den almindelige filservice, er der mulighed for at få en hjemmeside på Akira. I hver brugers hjemmekatalog findes en mappe med navnet public_html. Heri kan man placere sin hjemmeside. Der findes en vejledning til, hvordan man opretter sin egen hjemmeside på Akira i folderen Lav din egen hjemmeside, som kan hentes i epost-sekretariatet, bygning 42.1. Folderen findes også i pdf-format på Akira's hjemmeside. Vær opmærksom på de gældende regler for brug af systemet. Serverpladsen må kun bruges til studie-relevant information. Det er strengt forbudt at lave hjemmesider med kommercielt formål eller gemme musik, film og lign. medmindre det er et led i ens studie.

Alle klager over at Akira er for langsom, og det er den også. Det kan tage op til 3 minutter at logge ind via FTP hjemmefra, afhængigt af hvor hurtig ens internet-forbindelse er. På RUC kan det tage meget lang tid at logge ind fra en Mac og nogle programmer, f.eks. GoLive, som bruges til at designe hjemmesider med, timer simpelthen ud, inden forbindelsen etableres. Vi håber snarest at kunne tilbyde en hurtigere service og nogle acceptable svartider. Vi har indkøbt en ny større maskine med noget mere diskplads, som skal erstatte den gamle, og har flere andre tiltag i gang for at forbedre forholdene, men bla. fordi vi bliver nødt til at sikre os bagud-kompatibilitet med de andre systemer rundt omkring på RUC, kan det tage det sin tid. Vi regner dog med at kunne tage det nye system i brug inden semesteret er slut.

Spørgsmål vedr. Akira kan sendes til eposten@ruc.dk.

Af Morten A. Larsen, studerende

Da undertegnede tilmeldte sig Roskilde Universitetscenter i efteråret 1996 skete det efter telefonisk fra institutleder Jørgen Clausen at være blevet lovet en "positiv indstilling" til mit ønske om dispensation fra dyreforsøg. Dette blev senere fulgt op af studieleder Gary T. Banta, som stillede et konstruktivt samarbejde i udsigt. Jeg kunne roligt påbegynde studiet hed det.

1½ år efter at dispensationsansøgningen blev indgivet modtager jeg en blank afvisning.

Havde visse personer givet mig falske forhåbninger, eller hvad gik galt? Debat: Hvilke kriterier er der for at imødekomme en dispensationsansøgning? Er halvandet år for lang sags-behandlingstid?

Nu følger med lidt forsinkelse, endnu et kapitel i beretningen om hvordan undertegnede har prøvet at blive fritaget fra at skulle deltage i dyreforsøg, som jeg mener er unødvendige og i øvrigt irrelevante for min uddannelse.

I forbindelse med Roskilde Universitetscenter har det drejet sig om 4 små øvelser og dele af et feltkursus på miljøuddannelsen.

Dyreforsøg

Hvis jeg indledningsvis skal prøve at give et lidt mere konkret indblik i, hvad øvelsene går ud på, så handler det, set fra dyrenes synspunkt, om at rotter i to af de ovennævnte øvelser skal aflives og have deres lever fjernet, som de studerende efterfølgende skal eksperimentere med. I tredje forsøg er det græshopper som må lade livet, for at vi kan undersøge deres „ekskretoriske apparat“, en ækvivalent til den menneskelige nyre. Og i fjerde forsøg er det vandbænkebidere, dyndsnegle eller daphnier, som skal forgiftes med råolie.

Det miljøbiologiske feltkursus indbefatter: Indfangning, præparation (aflivning) og artsbestemmelse

af insekter.

Men hvad jeg vil diskutere her er ikke dyreetik. Det rigtige eller forkerte i at slå dyr ihjel til undervisningsforsøg, hvor resultaterne allerede kendes på forhånd. Eller hvor meget den viden er værd, som vi får ud af øvelserne, set i forhold til dyrenes liv. Her er min mening klar, jeg mener ikke det indlæringsmæssige udbytte er lidelserne værd! - Andre har lov til at have en anden mening.

Studerendes rettigheder

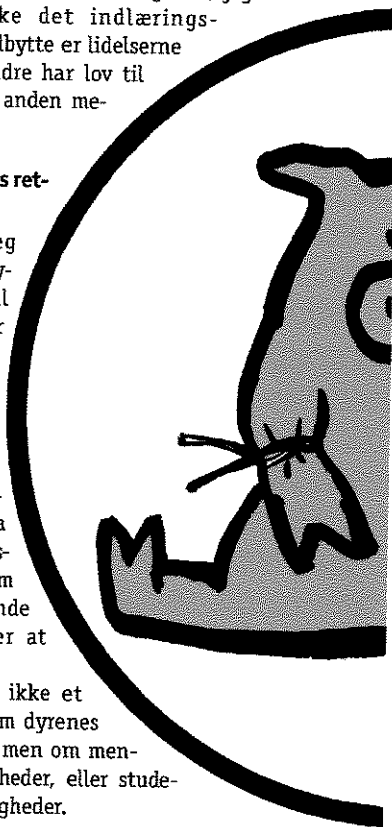
Hvad jeg imidlertid synes, vi skal tage op, er grænserne for hvor og hvornår det er rimeligt at give en dispensation fra undervisningsforløb, som en studerende ikke ønsker at deltage i.

Dette er ikke et spørgsmål om dyrenes rettigheder, men om menneske-rettigheder, eller studerendes rettigheder.

Demokrati og „mindretalsbeskyttelse“

Alt ære og respekt for det arbejde der laves på et institut og i et studienævn, mht. det store arbejde med at sammensætte et helt uddannelsesforløb, f.eks. for en biolog, og jeg har også stor forståelse for, at der er elementer af uddannelsen, der som udgangspunkt må være obligatoriske, mens andre er valgfri.

På en eller anden måde, er universiteterne og studienævnene noget der gerne skulle nærme sig demokra-

søg"

tiske institutioner, og det er deres „demokratiske ret“ at sammensætte et fornuftigt uddannelsesforløb for deres studerende, og de studerende har endda medindflydelse.

Problemet med demokratisk vedtagne beslutninger, f.eks. en studieordning, er bare at alle sjældent er enige. Dette rejser spørgsmålet om „mindretalsbeskyttelse“, som er en

hel central målestok for hvor godt en demokratisk institution fungerer. Der skulle gerne være plads til os alle sammen!

Hvorfor er der ikke plads til mig („Morten dyreforsøg“) på RUC's miljøbiologiuddannelse, og er det rimeligt?

Alternativer til dyreforsøg

Personlig synes jeg selv, at jeg havde givet en række gode argumenter for, hvorfor der kunne gives en dispensation fra de ovennævnte dyreforsøg. Jeg havde foreslået en række alternativer, som i mit tilfælde kunne bruges i stedet for de eksisterende øvelser.

Blandt alternativerne kan nævnes: brug af plantemateriale til enzymforsøg, brug af naturligt afdøde dyr til dissektioner, arbejde med computersimulation, brug af en en-cellet marin alge, samt en „allium-test“ til toksikologi øvelsen, og brug af non-destructive metoder til artsbestemmelsen af insekter.

Endvidere har jeg hele tiden været åben for at lave et teoretisk arbejde, eller et litteraturstudium omkring de dyreforsøg, som jeg søgte om dispensation fra at skulle deltage i.

Dispensationsansøgning afvist (manglende faglig begrundelse)

Kursuskoordinatorene for de berørte kurser på miljøbiologi: Ole Vang, Benni W. Hansen og Søren Laurentius Nielsen har forsøgt at give en faglig begrundelse for, hvorfor de ovennævnte alternativer ikke kan bruges.

Jeg kan ikke gengive deres argumentation i detaljer her. Det tillader pladsen ikke. Men grundlæggende handler det om, at forsøgene, som jeg foreslår, ikke viser helt de samme ting, på helt den samme måde, som de eksisterende øvelser. Men hvis dette skulle være begrundelse nok for at afvise en dispensationsansøgning, så vil det aldrig være muligt at få en dispensation fra noget som helst, ej heller en merit-overførsel.

Jeg vil påstå, at alternativerne, som bliver foreslået i min dispensationsansøgning, ligger meget tæt op af de eksisterende øvelser, hvad det indlæringsmæssige indhold angår.

Eller med andre ord, så finder jeg ikke studienævnets afvisning tilstrækkeligt fagligt begrundet.

Her må påpeges, at miljøbiologiuddannelsen fra RUC ikke er målrettet mod at gøre os til dyreforsøgsteknikkere, og at det kompetencegivende kursus i forsøgsdyrskundskab ikke indgår som obligatoriske element i uddannelsen, dvs. at miljøbiologer fra RUC ikke nødvendigvis er kvalificerede til at lave dyreforsøg.

Og det er min påstand, at det er de færreste biologer, som selv kommer til at lave dyreforsøg senere i deres karriere.

Men hvorfor så afvise dispensationsansøgningen?

Diskrimination

Det er velkendt, at nærmest enhver form for skepsis, eller kritik af dyreforsøg, er meget uvelkommen i biologiske kredse. Derfor kunne afvisningen af min dispensationsansøgning være politisk begrundet. Men kan man afvise en person, fordi man ikke kan lide denne persons holdninger.

Jeg forstår udmærket at der er nogle mennesker som ikke kan lide mig. Inden min ankomst på RUC havde jeg kritiseret Odense Universitet, det nuværende Syddansk Universitet, ret kraftigt, fordi de heller ikke ville give dispensation fra obligatoriske dyreforsøg.

Denne sag nåede helt til „Menneskerettighedskommissionen i Strasbourg“, hvor jeg i øvrigt tabte, men forinden nåede sagen heldigvis at skabe en del røre i medieme.

Efterfølgende er jeg måske fortjent nok blevet betegnet som: „Danmarks

mest upopulære biologistuderende“. En betegnelse, som jeg er meget stolt af, hvis kriterierne for at være populær, er at man ganske unødvendigt piner og plager små uskyldige dyr.

Men derfor har jeg vel alligevel rettigheder?

Hvis andre studerende kan opnå dispensationer, så kan jeg vel også. Jeg kunne godt tænke mig at vide, hvad der tidligere er givet dispensationer til. Disse sager må kunne tjene som præcedens.

Hvor meget skal en øvelse eller et kursus ligne det eksisterende, før der kan gives dispensation eller merit. Hvad findes der af retningslinier?

Mangfoldighed

Det sidste og måske væsentligste argument for, hvorfor at min dispensationsansøgning skulle have været imødekommet, er den mangfoldighed af måder, hvorpå biologiuddannelserne er sammensat rundt om i Europa og resten af verden.

Der findes ikke to universiteter, hvor man bruger samme kombination af øvelser! Og hvis dette er tilfældet, hvordan kan nogen så påstå, at netop en bestemt øvelse, eller et lille sæt af øvelser, er essentielle for det at uddanne sig til biolog.

Faget biologi rummer en kompleksitet og alsidighed, som er helt ufatteligt. Tænk blot på, hvad der findes af forskellige organismer: mikrober, plantearter, dyrearter, svampearter, etc., og hvor mange samspil de kan indgå i med den øvrige natur og os mennesker.

I dette perspektiv kan jeg kun se afvisningen af min dispensationsansøgning som et udtryk for en ekstrem „snævertsynethed“, „stivnakkethed“, og „selvhøjtidelighed“: „jeg alene vide“. En „fascistoid holdning“, som harmonerer ufatteligt dårligt med hvad denne „livets videnskab“ handler om, nemlig livet selv. Det er videnskab for videnskabens egen skyld: „scientismens grimme fjæs“.

Hvorfor ikke hylde mangfoldigheden, og være lidt åben over for folk som vil beskæftige sig med lidt andre ting på lidt andre måder. Hvorfor ikke velkomme de små forandringer og nytænkning.

Hvorfor ikke lade nogen studerende arbejde hen imod en fremtid, hvor dyreforsøg måske ikke længere er nødvendige?

- Morten A. Larsen, Strandvej 62, kl., 4220 Korsør

P.S. Roskilde Universitetscenters behandling af min dispensationsansøgning er nu indklaget til Ministeriet for Videnskab, Teknologi og Udvikling, hvor sagen skal i høring.

